

Сарајево, 28.01.2019. године

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА 21.01.2019.- 25.01.2019.

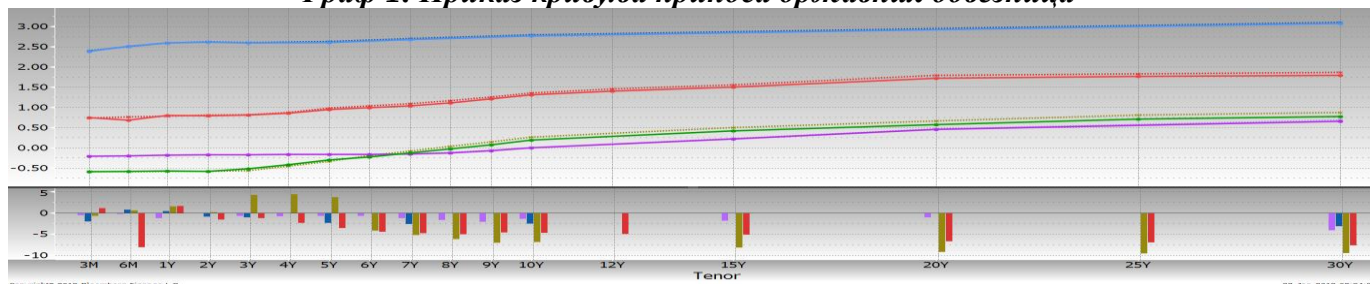
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона				САД				Велика Британија				Јапан			
	18.1.19	-	25.1.19		18.1.19	-	25.1.19		18.1.19	-	25.1.19		18.1.19	-	25.1.19	
2 године	-0,58	-	-0,58	→	2,61	-	2,61	→	0,81	-	0,80	↓	-0,17	-	-0,17	→
5 година	-0,33	-	-0,30	↗	2,62	-	2,60	↓	0,98	-	0,94	↓	-0,15	-	-0,16	↓
10 година	0,26	-	0,19	↓	2,78	-	2,76	↓	1,35	-	1,31	↓	0,02	-	0,00	↓

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubilllove

Доспијеће	Приноси		
	18.1.19	-	25.1.19
3 мјесеца	-0,545	-	-0,551
6 мјесеци	-0,592	-	-0,586
1 година	-0,553	-	-0,542

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 25.01.2019. године (пуне линије) и 18.01.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

Према прогнозама ММФ-а, објављеним протекле седмице, очекује се да би глобални економски раст током ове године могао да износи 3,5%, што је за 20 базних поена мањи податак од претходних, октобарских очекивања, док се у наредној години очекује раст од 3,6%, што је за 10 базних поена мањи податак од претходно очекиваног. Према процјенама ММФ-а глобални економски раст је током 2018. године износио 3,7%.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница еврозоне су забиљежили смањење у односу на претходну седмицу на свим дијеловима криве приноса под утицајем слабијих економских података објављених у посматраном периоду, као и након што је порука са прошлоседмичне сједнице УВ ЕЦБ указала на повећани ризик о успорењу привредног раста. Изузетак су приноси њемачких петогодишњих обвезница, који су у посматраном периоду биљежили раст, али због емисије нове обвезнице која је постала нови бенчмарк за петогодишње њемачке (европске) обвезнице. Приноси италијанских обвезница су, такође, смањени са највећим падом израженим код десетогодишњих обвезница. Министар финансија Италије Триа је изјавио да, судећи према економским фундаментима Италије, разлика између десетогодишњих њемачких и италијанских обвезница не би требало да буде већа од 150 базних поена (тренутно се креће око 250 базних поена) те да очекује да ће ова разлика наставити да се смањује након што је постигнут договор са ЕУ око буџета земље. Што се тиче проблема са којима се суочава одређени број италијанских банака, Триа је изјавио да он не види системски ризик, али да се прати развој догађаја. Емисија обвезница земаља Јужне Европе, као

што су Италија, Шпанија и Португал, током овог мјесеца је привукла рекордне понуде инвеститора у износу од 106 милијарди EUR, што је за 14% више у поређењу са истим периодом прије годину дана. Наведено је утицало на пад приноса ових обвезница, који, ипак, и даље нуде релативно високе приносе у поређењу са осталим обвезницама овог региона. ЕЦБ је у складу са очекивањима задржала референтну каматну непромијењену на нивоу од 0,0%, са нагласком да је и даље потребна стимулативна монетарна политика како би се достигао циљани ниво инфлације у средњем року. ЕЦБ очекује пад инфлације током долазећих мјесеци због цијене нафте. На пратећој прес конференцији предсједник Draghi је изјавио да ће каматне стопе остати непромијењене најмање током лjeta текуће године, а ЕЦБ ће наставити да врши реинвестирање средстава доспјелих обвезница које су купљене путем програма квантитативних олакшица, дужи временски период и након првог повећања каматних стопа. **Што се тиче ризика по привредни раст, Draghi је потврдио да су изгледи „помјерени ка доле“, односно да су објављени економски подаци били лошији од очекивања.** Ова изјава је другачија у поређењу са оном са децембарске сједнице, када су ризици описани као „углавном избалансирани“, што доводи до закључка да је одгађање првог повећања референтне каматне стопе ЕЦБ постало извјесно. Упркос видљивом расту ризика, Draghi је изјавио да на сједници није расправљано о импликацијама ризика на смјернице о будућој монетарној политици, наводећи снагу тржишта рада региона и растуће плате као факторе који би требало да допринесу расту стопе инфлације у средњем року. Прије ове сједнице на тржишту се шпекулисало да би ЕЦБ могла саопштити детаље о могућем поновном увођењу дугорочног финансирања банака (TLTRO), за које је Draghi рекао да је неколико чланова УВ споменуло, али да није донијета одлука о том питању. ММФ је, заједно са смањеним глобалним изгледима, смањено и прогнозе привредног раста еврозоне са 1,8% из 2018. године, на 1,6% у 2019. години, што је за 0,3% мање у поређењу са прогнозама од прије три мјесеца. ЕЦБ је објавила смањене прогнозе професионалних прогнозера. Прогнозе инфлације за еврозону за 2019. годину су смањене на 1,5%, за 2020. годину износе 1,6%, за 2021. годину 1,7%, док су дугорочне прогнозе овог показатеља 1,8%. Прогнозе за раст БДП-а у 2019. и 2020. години износе по 1,5%, у 2021. години 1,4%, а дугорочне прогнозе БДП-а су 1,5%.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (прелим.)	ЈАН	-6,5	-7,9	-8,3
2.	ZEW индекс повјерења инвеститора – Њемачка	ЈАН	-18,5	-15,0	-17,5
3.	Ifo индекс пословног повјерења – Њемачка	ЈАН	100,7	99,1	101,0
4.	PMI композитни индекс – ЕЗ (прелим.)	ЈАН	51,4	50,7	51,1
5.	Произвођачке цијене – Њемачка (Г/Г)	НОВ	2,9%	2,7%	3,3%
6.	Потрошња становништва – Холандија (Г/Г)	НОВ	-	2,0%	1,7%
7.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г)	НОВ	-	1,0%	5,7%
8.	Биланс буџета – Белгија (у милијардама EUR)	ДЕЦ	-	-3,97	-8,95
9.	Стопа незапослености – Финска	ДЕЦ	-	5,4%	6,2%
10.	Број незапослених – Француска (у '000)	IV квартал	-	3.418,6	3.456,8

САД

Почетком протекле седмице, односно у понедјељак, финансијско тржиште у САД је било затворено због празника. Приноси америчких обвезница су на седмичном нивоу забиљежили у средњем и дугом року само благо смањење, док се у краћем року нису значајно мијењали. Протеклу седмицу су обиљежиле забринутости због пооштрених трговинских односа САД и Кине, што изузетно неповољно утиче на глобални економски раст. Учесници на финансијским тржиштима пажљиво прате информације и о преговорима ове двије земље, али је секретар за трговину САД Wilbur Ross изјавио крајем протекле седмице да су САД и Кина „миљама“ далеко од рјешавања проблема у својим трговинским односима. Иако је из ММФ-а током протекле седмице објављен извјештај у којем је наведено да су смањене прогнозе глобалног економског раста, због пооштрених трговинских односа САД и Кине, прогнозе раста привреде САД се нису мијењале у том периоду у односу на октобарске. У овом извјештају је наведено да би привреда

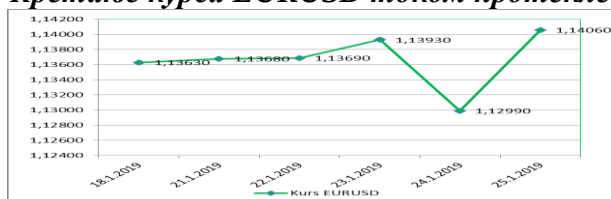
САД током текуће године могла биљежити раст од 2,5% на годишњем нивоу, а током 2020. године раст од 1,8%. Према процјенама ММФ-а, економски раст САД у 2018. години је износио 2,9%. У извјештају се, такође, наводи да је економски раст САД и даље изнад тренда, али да чињеница, да су бројне државне институције затворене због непостизања договора о финансирању Федералне администрације САД, представља ризик и да је утицала на расположење на финансијским тржиштима, као и на смањење приноса америчких обвезница. Ипак, крај протекле седмице је обиљежило постизање договора америчких законодаваца о привременом финансирању федералне администрације САД до 15.02.2019. године, што представља рок до којег би републиканци и демократе требало да постигну коначан договор о изградњи зида на граници са Мексиком и имиграционим законима, а што су главни узроци неспоразума између двије највеће странке америчког Конгреса. Током ове седмице се одржава редовни састанак FOMC-а, на којем се не очекује измјена монетарне политике Феда.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс цијена некретнина (М/М)	НОВ	0,3%	0,4%	0,4%
2.	Индекс продаје постојећих кућа (М/М)	ДЕЦ	1,5%	-6,4%	2,1%
3.	Индекс водећих економских индикатора (М/М)	ДЕЦ	-0,1%	-0,1%	0,2%
4.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Ричмонда	ЈАН	-2	-2	-8
5.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Канзас Ситија	ЈАН	3	5	6
6.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	19. ЈАН	218.000	199.000	213.000

USD је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD повећан са нивоа од 1,1363 на ниво од 1,1406.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Почетком протекле седмице премијерка Мау је предложила побољшани приједлог споразума у покушају да увјери већи број заступника Конзервативне партије и партије из Сјеверне Ирске које подржавају овај план, али су Лабуристи саопштили да Мау пориче неуспјех својих планова. Премијерка је нагласила шест забрињавајућих тачака које су исказали лидери осталих партија, а најважнији јесте могућност Брегзита без споразума. У ту сврху, Лабуристичка партија предлаже амандман на приједлог Владе, о којем ће се расправљати 29. јануара, позивајући на гласање о бројним начинима избјегавања неуредног или Брегзита без споразума, а један од њих је и други референдум. Премијерка Мау је одбацила позиве на други референдум те је истакла да то штети друштвеној кохезији и да подрива повјерење у демократију, те је додала да не вјерује да ће постојати довољна већина за подршку другом референдуму у Доњем дому Парламента. Лабуристи су предложили амандман којим настоје присилити Владу да Парламенту да више времена да размотри и гласа о опцији спречавања Брегзита без споразума – што је пут који је Мау у више наврата одбила да одбаци. Између осталих опција, Лабуристи сматрају да би требало да буде трајна царинска унија са ЕУ, као и „јавно гласање о споразуму“ – оба приједлога која је премијерка Мау одбацила. Законодавци ће расправљати и гласати о наредном кораку 29. јануара. Гувернер ВоЕ Сарнеу је изјавио да се многи бизниси у Великој Британији и даље суочавају са проблемима који тек треба да буду ријешени, ако Велика Британија напусти ЕУ без споразума о глатком напуштању. Сарнеу је поновио на панел дискусији на Свјетском економском форуму у Давосу да ВоЕ има простора да дјелује у случају тешког Брегзита, додајући да би се у таквом сценарију политика могла кретати у оба смјера. Члан Парламента Велике Британије Hollingbery је изјавио да

Велика Британија очекује да ће имати већину споразума који су потребни за репилизирање постојећих трговинских споразума између ЕУ и трећих земаља до краја марта. Влада је саопштила да очекује да ће обновити око 40 споразума о слободној трговини са трећим земљама до момента док Велика Британија напусти ЕУ блок.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Rightmove цијене кућа (Г/Г)	ЈАН	-	0,4%	0,7%
2.	Захтјеви незапослених за помоћ	ДЕЦ	-	20.800	24.800
3.	Просјечне седмичне зараде без бонуса	НОВ	3,3%	3,3%	3,3%
4.	ILO стопа незапослености (мјерена квартално)	НОВ	4,1%	4,0%	4,1%
5.	Позајмице јавног сектора (у млрд GBP)	ДЕЦ	1,1	2,1	6,3
6.	Пословни оптимизам	ЈАН	-25	-23	-16
7.	Хипотекарни кредити	ДЕЦ	38.800	38.779	39.205

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,88291 на ниво од 0,86420 (најнижи ниво од краја маја 2017. године), док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,2872 на ниво од 1,3196.

ЈАПАН

Протекле седмице одржана је сједница MPC BoJ, на којој није дошло до промјене актуелне монетарне политике, а што је у складу са очекивањима. BoJ је након сједнице саопштила ревидиране прогнозе стопе инфлације, те се, у складу са очекивањима, током текуће фискалне године прогнозира смањење инфлације на 0,9% (претходно прогнозирано 1,4%), док се за фискалну 2020. годину очекује ниво од 1,4% (претходно прогнозирано 1,5%). Наведено још једном потврђује чињеницу да је Јапан и даље далеко од постизања амбициозног циљаног нивоа инфлације од 2%. Истовремено, BoJ је саопштила да се за текућу и наредну фискалну годину прогнозирају стопе БДП-а од 0,9% и 1,0% (претходно прогнозирано 0,8% за обје године). ММФ је објавио ревидиране прогнозе привредног раста Јапана те се очекује експанзија јапанске привреде од 1,1% у текућој години, што је повећање од 0,2% у односу на претходне прогнозе, те је резултат очекиваних потицаја од владиних мјера потрошње, чији је циљ надокнадити нагативне ефекте повећања пореза на промет. Изгledi да ће Јапан у наредној фискалној години утонути у рецесију порасли су у протекла три мјесеца, показали су резултати Reutersове анкете, под притиском успоравања глобалног привредног раста, као и раста трговинских тензија између САД и Кине. Према мишљењу анкетираних економских аналитичара, јапанска привреда ће у трећем кварталу ове године, када се планира наведено повећање пореза, забиљежити контракцију од 3%, док се за текућу фискалну годину очекује експанзија од 0,8%, те успорење на 0,6% у 2020. години.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

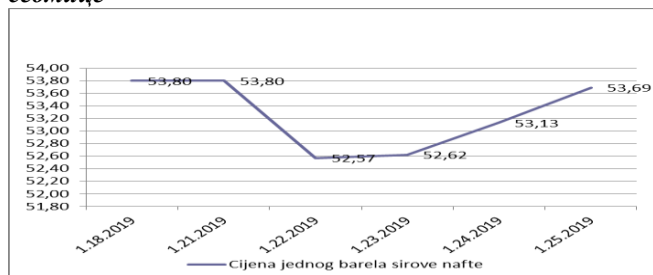
	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Трговински биланс (у млрд JPY)	ДЕЦ	-42,3	-55,3	-737,7
2.	Извоз (Г/Г)	ДЕЦ	-1,8%	-3,8%	0,1%
3.	Увоз (Г/Г)	ДЕЦ	4,0%	1,9%	12,5%
4.	Индекс укупне индустријске активности (М/М)	НОВ	-0,4%	-0,3%	2,1%
5.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) F	ДЕЦ	-	-18,3%	-17,0%
6.	PMI индекс прерађивачког сектора P	ЈАН	-	50,0	52,6
7.	Водећи индекс F	НОВ	-	99,1	99,7
8.	Коинцидирајући индекс F	НОВ	-	102,9	104,6

JPY је током протекле седмице благо депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 124,74 на ниво од 124,92. JPY је апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио смањење са нивоа од 109,78 на ниво од 109,55.

НАФТА И ЗЛАТО

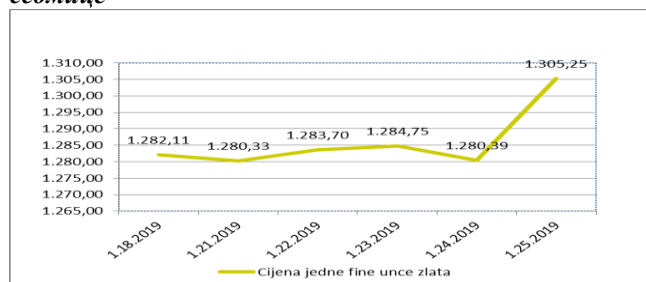
На отварању њујоршке берзе у уторак цијена једног барела сирове нафте је износила 53,80 USD (47,35 EUR). Њујоршка берза нафте је била затворена у понедјељак због празника, али је већ током трговања у уторак забиљежен снажан пад цијене нафте под утицајем објављивања података о ММФ-овом смањењу нивоа очекиваног глобалног раста током ове и наредне године, објављивања податка о најнижој стопи економског раста у Кини у посљедњих тридесет година, те забринутости због тензија у трговинским односима Кине и САД, што је ММФ навео као један од главних ризика за глобалну привреду. Међутим, након тога цијена нафте је биљежила раст, упркос објављивању информација о расту америчких залиха нафте за осам милиона барела и информација да је број америчких бушотина нафте повећан за 10 током претходне седмице. Допринос расту цијене нафте дала су политичка превирања у Венецуели, једној од земаља чланица ОПЕКС-а, чија је дневна производња нафте око 1,22 милиона барела на дневном нивоу. На затварању тржишта у петак цијена нафте је износила 53,69 USD (47,07 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.282,11 USD (1.128,32 EUR). Током трговања у понедјељак цијена злата није биљежила значајне промјене, али је већ током трговања у уторак благо повећана под утицајем фактора који су утицали на смањење цијене једног барела сирове нафте. Ипак, до четвртка цијена овог племенитог метала се кретала у уском распону, али је током трговања у петак забиљежен значајан раст од скоро 25 USD на дневном нивоу, на највиши ниво од маја прошле године. Утицај на овакво кретање цијене злата имала су политичка превирања у Венецуели и другим земљама те неизвјесност о питању кретања глобалног економског раста. Највећу забринутост због неизвјесности глобалног економског раста изазивају пооштрени трговински односи САД и Кине, а према анкети коју је спровео Reuters, аналитичари сматрају да би даље погоршање њихових трговинских односа могло узроковати јаку економску кризу на глобалном нивоу, што би могло подстаћи даљи раст цијене овог племенитог метала. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.305,25 USD (1.144,35 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.